

KANCELARIA ADWOKACKA

KANCELARIA ADWOKACKA

Krzysztof Wicher

ul. Zwycięstwa 202 B/4

75-611 Koszalin

tel.: 94 342 42 33

fax: 94 347 72 03

www.twojadwokat.koszalin.pl

e-mail: k.wicher@twojadwokat.koszalin.pl

Koszalin, dnia 28 stycznia 2019r.

Trybunał Konstytucyjny

al. Jana Chrystiana Szucha 12 A

00 – 918 Warszawa

Skarżący:

M F

PESEL:

zastępowany przez:

adw. Krzysztofa Wicher

Kancelaria Adwokacka

ul. Zwycięstwa 202 B/4

75-611 Koszalin

Sygn. akt Ts 121/18

**UZUPEŁNIENIE BRAKÓW FORMALNYCH
SKARGI KONSTYTUCYJNEJ**

W związku z doręczeniem w dniu 22 stycznia 2019r. zarządzenia sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2019r., wzywającego do uzupełniania braków formalnych skargi konstytucyjnej, poprzez:

- 1) wskazanie, jakie wolności lub prawa Skarżącej wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji – i w jaki sposób – zostały naruszone przez zakwestionowane w skardze „art. 635 w zw. z art. 626 § 1 i art. 627 w zw. z art. 616 § 1 pkt 2” ustawy z dnia 06 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018r. poz. 1987 ze zm.),
 - 2) doręczenie pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej, a także reprezentowania Skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym (art. 53 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 44 ust. 1 u.o.t.p. TK),
- wskazuje, jak poniżej.

W ramach podniesionego zarzutu Skarżąca kwestionuje zgodność zaskarżonej regulacji, tj. art. 635 w zw. z art. 626 § 1 i art. 627 w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania karnego z art. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 w zw. z art. 42 ust. 2 w zw. z **art. 45 ust. 1** i w zw. z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i wynikającym z tych przepisów obowiązkiem ustawodawcy **prawidłowej legislacji** oraz **prawem do Sądu** oraz składającym się na

nie prawem dochodzenia zwrotu wydatków z tytułu ustanowienia obrońcy lub pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym do sporządzenia i wniesienia przez stronę (jej obrońcę lub pełnomocnika) środka odwoławczego, który okazuje się zasadny i powoduje wyeliminowanie z porządku prawnego sprzecznego z prawem wyroku Sądu pierwszej instancji.

Zdaniem Skarżącej, na kanwie prowadzonej z jej udziałem sprawy karnej naruszone zostało wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo do Sądu. Doszło bowiem do sytuacji, w której skorzystanie przez Skarżącą po wydaniu wadliwego wyroku przez Sąd pierwszej instancji z ustanowionego pełnomocnika – który *nota bene* podjął skuteczny środek zaskarżenia – wiązało się z koniecznością poniesienia wydatków na rzecz pełnomocnika, celem sporządzenia i wniesienia środka odwoławczego. Zaskarżona regulacja przepisów Kodeksu postępowania karnego prowadzi do stanu, w którym pokrzywdzona działająca w charakterze oskarżyciela posiłkowego, mimo wniesienia zasadnego środka odwoławczego i wyeliminowania z porządku prawnego przez Sąd drugiej instancji wadliwego wyroku Sądu pierwszej instancji, nie otrzymuje zwrotu kosztów pełnomocnika ustanowionego do sporządzenia i wniesienia środka odwoławczego, a zatem **ponosi materialne skutki niesłusznego wyroku Sądu pierwszej instancji**. Tym samym zachodzi sytuacja, w której Skarżąca dochodząc należnego jej prawa do sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy karnej, otrzymuje potwierdzenie swoich żądań przez Sąd drugiej instancji, a mimo to musi ponieść koszty pełnomocnika ustanowionego do sporządzenia i wniesienia środka odwoławczego, służące uzyskaniu tego potwierdzenia. Takie unormowanie problematyki kosztów, gdy postępowanie odwoławcze wynika z wadliwego rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, czyni postępowanie karne w tym zakresie niesprawiedliwym, albowiem „Państwo musi ponosić ryzyko podejmowanych czynności organów procesowych i przejmować obciążenia finansowe, które z tych czynności wynikają” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 maja 2005r., SK 44/04).

Kwestionowany na gruncie niniejszej sprawy stan prawny prowadzi do naruszenia prawa do Sądu, prawa do rzetelnego procesu, tj. odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności (art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) oraz prawa do obrony (art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) – istnieje bowiem niebezpieczeństwo, że osoba której prawa zostaną naruszone wadliwym wyrokiem Sądu pierwszej instancji, świadoma braku możliwości odzyskania kosztów obrony swoich praw, może wręcz powstrzymać się od ustanowienia pełnomocnika lub obrońcy, a jego brak może wpłynąć na wynik

postępowania, w skrajnym wypadku skutkując nawet nierzetelnym procesem i orzeczeniem wyroku naruszającego interes i prawa takiej osoby.

Biorąc pod uwagę, iż Skarżąca nie ma wykształcenia prawniczego, należy przyjąć, że ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika do sporządzenia i wniesienia środka odwoławczego przyczynia się do wyrównania szans procesowych. To z kolei oznacza, iż strona postępowania karnego, której środek odwoławczy sporządzony i wniesiony przez jej pełnomocnika lub obrońcę zostaje uznany za zasadny powinien otrzymywać całościowy zwrot poniesionych kosztów postępowania, w tym kosztów obrońcy lub pełnomocnika, nawet w wypadku, gdy wnoszący środek odwoławczy pełnomocnik lub obrońca nie biorą udziału w rozprawie odwoławczej, **albowiem ich udział w niej nie jest obowiązkowy**. Taka regulacja realizowałaby konstytucyjne prawo do Sądu oraz sprzyjałaby zasadzie równości broni, a jej dodatkową zaletą byłoby minimalizowanie przez państwo negatywnych konsekwencji wynikających dla obywatela z faktu wadliwie wydanego wyroku Sądu pierwszej instancji (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 lipca 2006r., SK 21/04).

W kontekście sprawiedliwego procesu i jego kosztów Trybunał wyraźnie stwierdza, że *„Państwo musi ponosić ryzyko podejmowanych czynności organów procesowych i przejmować obciążenia finansowe, które z tych czynności wynikają. **Proces nie byłby sprawiedliwy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, gdyby jego kosztami – zwłaszcza wtedy, gdy zostały one spowodowane wadliwymi lub ze względów prawnych zbędnymi czynnościami procesowymi – obciążony był obywatel, który dochodzi należnej mu od państwa ochrony prawnej**”* (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 maja 2005r., sygn. akt SK 44/04).

Nadto, w wyroku z dnia 30 marca 2004r., SK 14/03, Trybunał Konstytucyjny słusznie wskazał – *„Zasada, iż do zwrotu kosztów jest zobowiązany ten, czyje stanowisko nie utrzymało się w toku postępowania, zaś osoba, której racje uznano w wyroku – może liczyć na zwrot swoich uzasadnionych wydatków – musi być uznana za odpowiadającą zasadzie równości i sprawiedliwości. (...) **Regulacje prawne nie mogą powodować sytuacji, w której strona uzyskująca rozstrzygnięcie zgodne ze stanowiskiem zajmowanym przez siebie w postępowaniu sądowym, nie mogłaby domagać się uwzględnienia zwrotu poniesionych przez nią wydatków, wskazanych w przepisach ogólnych**”*.

Podobne zapatrywanie na rozważaną kwestię wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 marca 2010r., sygn. akt IV KKN 599/99, w którym wskazał, iż **„Wniesienie przez stronę**

„zasadnego”, nawet „tylko częściowo” środka odwoławczego, nie powinno powodować skutków dla niej niekorzystnych w postaci nałożenia obowiązku uiszczenia odrębnej opłaty za II instancję”.

Podsumowując, na gruncie niniejszej sprawy doszło m.in. do naruszenia prawa do Sądu, prawa do rzetelnego procesu, tj. odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności (tj. **praw wyrażonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**) oraz prawa do obrony (art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), albowiem pokrzywdzona działająca w charakterze oskarżyciela posiłkowego, mimo wniesienia zasadnego środka odwoławczego i wyeliminowania z porządku prawnego przez Sąd drugiej instancji wadliwego wyroku Sądu pierwszej instancji, nie otrzymała zwrotu kosztów pełnomocnika ustanowionego do sporządzenia i wniesienia środka odwoławczego, a zatem poniosła materialne skutki niesłusznego wyroku Sądu pierwszej instancji. Z takim rozstrzygnięciem nie sposób jest się zgodzić.

W świetle poczynionych rozważań nie budzi wątpliwości, że **wadliwe określenie reguł ponoszenia kosztów postępowania narusza standard rzetelnego (sprawiedliwego) procesu oraz stanowi przeszkodę dla dochodzenia sądowej ochrony prawa.**

Podsumowując zaskarżone norma prawna naruszyła prawa Skarżącego chronione konstytucyjnie takie jak:

- prawo do Sądu,
- prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, w tym do zwrotu kosztów sądowych i wniesienia środka zaskarżenia,
- równość praw w procesie sądowym przyznanym dla stron.

Jednocześnie, wykonując zarządzenie sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 stycznia 2019r. w załączeniu przedkładam pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej, a także reprezentowania Skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Załączniki:

1. pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej, a także reprezentowania Skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym,
2. odpis pisma x 5.